

Normen en richtwaarden 2013

december 2012

1 Uitscheidingscijfers

Forfaitaire uitscheidingscijfers

Diersoort	Uitscheiding in kg/dier, jaar		NER-D-waarde ⁽¹⁾
	P ₂ O ₅	N	
RUNDVEE			
Melkvee			
Melkkoeien met een melkproductie (in kg melk/jaar) van:			
maximaal 4 000	26	81	127
hoger dan 4 000 tot en met 4 250	26,5	83	127
hoger dan 4 250 tot en met 4 500	27	85	127
hoger dan 4 500 tot en met 4 750	27,5	87	127
hoger dan 4 750 tot en met 5 000	28	89	127
hoger dan 5 000 tot en met 5 250	28,5	91	127
hoger dan 5 250 tot en met 5 500	29	93	127
hoger dan 5 500 tot en met 5 750	29,5	95	127
hoger dan 5 750 tot en met 6 000	30	97	127
hoger dan 6 000 tot en met 6 250	31	99	127
hoger dan 6 250 tot en met 6 500	31,5	101	127
hoger dan 6 500 tot en met 6 750	32,5	103	127
hoger dan 6 750 tot en met 7 000	33	105	127
hoger dan 7 000 tot en met 7 250	34	107	127
hoger dan 7 250 tot en met 7 500	34,5	109	127
hoger dan 7 500 tot en met 7 750	35,5	111	127
hoger dan 7 750 tot en met 8 000	36	113	127
hoger dan 8 000 tot en met 8 250	37	115	127
hoger dan 8 250 tot en met 8 500	37,5	117	127
hoger dan 8 500 tot en met 8 750	38,5	119	127
hoger dan 8 750 tot en met 9 000	39	121	127
hoger dan 9 000 tot en met 9 250	40	123	127
hoger dan 9 250 tot en met 9 500	40,5	125	127
hoger dan 9 500 tot en met 9 750	41,5	127	127
hoger dan 9 750 tot en met 10 000	42	129	127
hoger dan 10 000	43	131	127
Vervangingsvee jonger dan 1 jaar	10	33	43
Vervangingsvee van 1 jaar tot 2 jaar	19,2	58	73

Diersoort	Uitscheiding in kg/dier, jaar		NER-D-waarde ⁽¹⁾
	P ₂ O ₅	N	
Mestvee			
Zoogkoeien	28	65	127
Mestkalveren	3,6	10,5	14,10
Runderen jonger dan 1 jaar	7	22,3	31,70
Runderen van 1 tot 2 jaar	19,2	58	83,00
Andere runderen	29,5	77	106,50
VARKENS			
Biggen van 7 tot 20 kg	1,53	2,18	4,48
Beren	14,5	24	38,50
Zeugen, incl. biggen van minder dan 7 kg	14,5	24	38,50
Andere varkens			
van 20 tot 110 kg	5,33	13	18,33
van meer dan 110 kg	14,5	24	38,50
PLUIMVEE			
Legrassen			
Legkippen	0,45	0,81	1,18
(Groot)ouderdieren van legkippen	0,45	0,81	1,18
Opfokpoeljen van legkippen	0,18	0,34	0,57
Vleesrassen			
Slachtkuikens	0,26	0,61	0,91
Slachtkuiken ouderdieren	0,69	1,31	1,91
Opfokpoeljen van slachtkuiken ouderdieren	0,26	0,52	0,74
Struisvogels			
Struisvogels fokdieren	9,8	18	27,80
Struisvogels slachtdieren	4,5	8,6	13,10
Struisvogels van 0 tot 3 maanden	1,7	3,5	5,20
Kalkoenen			
Kalkoenen slachtdieren	1,05	1,70	2,99
Kalkoenen ouderdieren	1,47	2	3,47
Ander pluimvee			
PAARDEN EN PONY'S			
Paarden van meer dan 600 kg	30	65	95,00
Paarden en pony's van 200 tot 600 kg	21	50	71,00
Paarden en pony's van minder dan 200 kg	12	35	47,00
ANDERE DIERSOORTEN			
Konijnen			
Gesloten bedrijven per vrouwelijk konijn	4,76	7,42	12,18
Vetmesterij per dier	0,449	0,658	1,11
Kwekerij per volwassen dier	1,87	3,16	5,03
Geiten en schapen			
Geiten en schapen jonger dan 1 jaar	1,72	4,36	6,08
Geiten en schapen ouder dan 1 jaar	4,14	10,5	14,64
Nertsen			
Gesloten bedrijven per moederdier	1,3	2,3	4,82
Vetmesterij per dier	0,4	0,7	1,56
Kwekerij per volwassen dier	0,5	0,9	1,78

⁽¹⁾ De NER-D-waarde is de waarde waarmee landbouwers hun gemiddelde veebezetting per diercategorie moeten vermenigvuldigen. Dat getal moeten landbouwers vergelijken met de NER-D die ze gekregen hebben om te weten of ze niet te veel dieren houden.

- Voor het berekenen van de nettostikstofuitscheiding mogen verliezen in rekening worden gebracht. Meer informatie vindt u op www.vlm.be: klik door naar Land- en tuinbouwers > Mestbank > Dierlijke productie > Stikstofverliezen.

Uitscheidingscijfers veevoederconvenant

Voor de volgende diercategorieën kunt u verlaagde uitscheidingscijfers gebruiken, op voorwaarde dat u de dieren gedurende het hele productiejaar gevoederd hebt met nutriëntenarme voeders.

Diersoort	Diercategorie	Convenantcijfers	
		P ₂ O ₅ -uitscheiding kg/dier, jaar	N-uitscheiding kg/dier, jaar
Varkens	Biggen van 7 tot 20 kg	1,22	NVT
	Beren	12,00	23,5
	Zeugen, incl. biggen van minder dan 7 kg	12,00	23,5
	Andere varkens van 20 tot 110 kg	4,76	11,87
	Andere varkens van 110 kg en meer	12,00	23,5
Pluimvee	Slachtkuikens	0,20	0,55

U vraagt ook bij de leverancier een attest laagfosfor- en/of laageiwitvoeder, uitgeschreven door de producent van het voeder. U voegt dit attest als bijlage bij de jaarlijkse Mestbankaangifte. Alleen producenten die voor het lopende jaar het veevoederconvenant hebben ondertekend, kunnen een (door de Mestbank erkend) "attest geleverde voeders" afleveren.

Let op: de hoeveelheid convenantvoeder is beperkt tot wettelijk vastgelegde maximumopname per dier.

Maximale voederhoeveelheden bij convenant

Diercategorie	Omschrijving in het convenant laagfosforvoeder en in het convenant laageiwitvoeder	Hoeveelheid voeder kg/dier, jaar
Biggen van 7 tot 20 kg	Biggen van 7 tot 20 kg	206
Beren	Beren	1050
Andere varkens van 20 tot 110 kg	Andere varkens van 20 tot 40 kg Andere varkens van 40 tot 110 kg	700
Zeugen, incl. biggen van minder dan 7 kg	Zeugen, inclusief biggen van minder dan 7 kg	1050
Andere varkens van 110 kg en meer	Andere varkens van 110 kg en meer	1050
Slachtkuikens	Braadkippen tot 2 weken Braadkippen vanaf 2 weken	34,7

Uitscheidingscijfers regressie

Op basis van praktijktesten werd vastgesteld dat er een lineair verband is tussen de opname van ruw eiwit en P en de uitscheiding van N en P₂O₅.

U kunt met de verbruikte voeders en de regressierechten de correcte uitscheidingscijfers berekenen.

Diercategorie	P ₂ O ₅ -uitscheiding kg/dier, jaar	N-uitscheiding kg/dier, jaar
Biggen van 7 tot 20 kg	$Y = 1,65 X - 0,819$	$Y = 0,10 X - 1,322$
Andere varkens van 20 tot 110 kg	$Y = 1,94 X - 1,698$	$Y = 0,13 X - 3,046$
Andere varkens van 110 kg en meer	$Y = 1,8503 X + 0,344$	$Y = 0,133 X - 0,2208$
Zeugen, incl. biggen van minder dan 7 kg	$Y = 1,8503 X + 0,344$	$Y = 0,133 X - 0,2208$
Beren	$Y = 1,8503 X + 0,344$	$Y = 0,133 X - 0,2208$
Legkippen	$Y = 2,2254 X - 0,0606$	$Y = 0,1496 X - 0,2455$
Ouderdieren legkippen	$Y = 2,2606 X - 0,0587$	$Y = 0,1548 X - 0,2305$
Opfokpoeljen van legkippen	$Y = 2,2277 X - 0,0512$	$Y = 0,1492 X - 0,1149$
Slachtkuikens	$Y = 2,334 X - 0,196$	$Y = 0,1541 X - 0,5283$
Slachtkuiken ouderdieren	$Y = 2,2606 X - 0,0587$	$Y = 0,1517 X - 0,1918$
Opfokpoeljen van slachtkuiken ouderdieren	$Y = 2,2152 X - 0,0770$	$Y = 0,1571 X - 0,1705$

U voegt uw voederregister per diercategorie bij uw aangifte, samen met een attest van levering van deze voeders en de berekeningswijze van de uitscheidingscijfers.

Y = de productie (kg) van respectievelijk P₂O₅ en N per dier en per jaar.

X = het verbruik (kg) van respectievelijk P en ruw eiwit per dier en per jaar.

Richtwaarden voor de samenstelling en de dichtheid van dierlijke mest in 2013

De onderstaande cijfers zijn richtwaarden. Met een mestanalyse kent u steeds de juiste samenstelling en weet u bijgevolg ook beter wat u op uw percelen gebruikt.

Mestcode ⁽¹⁾	Diersoort	Vorm ⁽²⁾	N kg/ton	P ₂ O ₅ kg/ton	Dichtheid ton/m ³
Runderen					
1	Runderen	G	4,0	0,2	1,0
2	Runderen	M	4,8	1,4	1,0
3	Runderen	V	7,1	2,9	0,8
4	Mestkalveren	M	3,0	1,3	1,0
Varkens					
8	Zeugen en biggen	G	2,0	0,9	1,0
9	Zeugen en biggen	M	4,4	2,9	1,0
10	Zeugen en biggen	V	7,5	9,0	0,8
11	Mestvarkens	G	5,8	0,9	1,0
12	Mestvarkens	M	8,1	5,0	1,0
13	Mestvarkens	V	7,5	9,0	0,8
14	Mestvarkens (brijbakken)	M	9,2	4,9	1,0
499	Biggen van 7 tot 20 kg	M	6,7	4,0	1,0
657	Mestvarkens laagfosforvoeder	M	8,1	4,5	1,0
Pluimvee					
690	Slachtkuikens vanaf 2011	V	27,1	14,1	0,5
691	Leghen kooi - rechtstreekse mestafvoer	VV	22,7	14,3	0,8
692	Leghen kooi - mestopslag in loods	VV	26,9	21,3	0,8
693	Leghen kooi - mestopslag in loods + droging	VD	31,5	28,5	0,6
694	Leghen scharrel of volière	V	19,8	27,4	0,5
695	Leghen ouderdier	V	19,8	27,4	0,5
696	Opfok leghen kooi	VV	23,6	14,6	0,8
697	Opfok leghen scharrel of volière	V	25	24,4	0,5
698	Opfok slachtkuikens ouderdieren	V	19,8	26,2	0,5
699	Slachtkuikens ouderdieren	VD	20,9	31,8	0,6
22	Ander pluimvee	V	17,4	19,3	0,5
23	Eenden	V	11,0	14,0	0,8
Andere diersoorten					
24	Schape	V	8,3	3,5	0,8
25	Paarden	G	4,0	0,2	1,0
26	Paarden	V	5,0	3,0	0,7
27	Geiten	V	6,6	3,5	0,8
28	Nertsen	V	14,1	25,3	0,6
29	Nertsen	G	2,0	0,2	1,0
30	Konijnen	G	1,4	0,0	1,0
31	Konijnen	M	8,5	13,5	1,0
32	Konijnen	V	16,9	13,8	0,8
33	Konijnen in dieppitstal	V	13,4	12,7	0,7

⁽¹⁾ Code voor invullen van de mestsoort op een mestafzetdocument via MTIL

⁽²⁾ M: mengmest, G: gier, V: vaste mest, VV: vochtige, vaste mest, VD: vaste, gedroogde mest

3

Richtwaarden voor de samenstelling van spuistroom

Forfaitaire samenstelling spuistroom, in kg per ton, die door de Mestbank wordt gehanteerd indien een tuinder niet beschikt over een analyse.

Teelt	N in kg/ton	P ₂ O ₅ in kg/ton
Azalea	0,07	0,02
Boomkwekerij	0,02	0,01
Aardbeien	0,18	0,06
Sla	0,28	0,11
Groene en bloeiende planten	0,18	0,05
Rozen	0,19	0,06
Komkommers	0,39	0,08
Paprika	0,40	0,08
Tomaten	0,54	0,10
Aubergines	0,49	0,08
Forcerie witloof	0,10	0,04
Andere tuinbouwteelten	0,50	0,20

4

Bemestingsregimes per kwetsbaar gebied

Het volledige grondgebied van het Vlaamse Gewest valt onder het kwetsbaar gebied water. Daarnaast bepaalt het Mestdecreet echter ook afbakeningen van o.a. natuur- en bosgebied en fosfaatverzadigd gebied. Voor percelen die in meerdere afbakeningen liggen, gelden de strengste bepalingen. Aan elk perceel wordt één gebiedstype toegekend. Binnen het toegekende gebiedstype zijn soms meerdere regimes mogelijk, afhankelijk van bepaalde keuzes die u maakt (bv. toepassing van beheerovereenkomst water) of van wat de wetgeving oplegt (bv. ontheffing). Bij een overschrijding van de 3de of 4de drempelwaarde bij de nitraatresiducampagne worden op het perceel bijkomende beperkingen opgelegd (maatregelenpakket 3 of 4, zie p. 14).

De land- en tuinbouwers kunnen kiezen tussen twee systemen om de maximale stikstofbemesting te berekenen: eenmaal gekozen voor het systeem van werkzame stikstof, moet dit systeem tot en met kalenderjaar 2014 worden toegepast.

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF: bemestingsstelsel dat al langer bestond in het Mestdecreet.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF: nieuw in het Mestdecreet.

In de praktijk wordt dit systeem al gebruikt bij de bemestingsadviezen voor stikstof. Werkzame stikstof is de hoeveelheid stikstof uit meststoffen, die het eerste jaar nuttig gebruikt kan worden door het gewas.

Werkingscoëfficiënten voor omzetting naar werkzame stikstof (% van totale N)

Groepen	Werkingscoëfficiënt %
Vloeibare dierlijke mest (mengmest, dunne fractie na scheiden van vloeibare dierlijke mest, ...)	60
Andere meststoffen, behalve gecertificeerde groen- en GFT-compost	60
Andere meststoffen die stikstof in dusdanige vorm bevatten waarbij slechts een beperkt gedeelte van de totale stikstof vrijkomt in het jaar van opbrenging	30
Vaste dierlijke mest (samengestelde) vaste mest, (samengestelde) vaste kippenmest, vaste fractie van gescheiden mest, champost, ...	30
Stikstof van rechtstreekse uitscheiding bij begrazing	20
Gecertificeerde groen- en GFT-compost	15
Effluent van biologisch behandelde mest	100
Minerale meststoffen (kunstmest)	100

Algemene bemerkingen

- De opgegeven bemestingsnormen zijn maximale waarden. De optimale teelttechnische bemesting kan lager zijn afhankelijk van de bodemreserve en de teelt.
- De bemestingsnormen zijn inclusief de bemesting opgebracht door grazend vee. Dat betekent dat u rekening moet houden met de duur van begrazing en het aantal dieren per ha om de hoeveelheid dierlijke mest te berekenen die u, naast de begrazing, nog mag opbrengen.
- Er is een algemeen onderscheid in de maximale bemestingsnormen naargelang het bodemtype, namelijk tussen zandbodems en niet-zandbodems. Tot de zandbodems behoren alle percelen die liggen in de landbouwstreken Kempen en Vlaamse zandstreek, behalve de percelen in Vlaams-Brabant. Alle andere percelen behoren tot de niet-zandbodems.
- Het gebruik van slib van rioolwaterzuiveringsinstallaties op landbouwgrond is verboden.
- In de beschermingszone type I van grondwaterwingebieden mogen geen meststoffen opgebracht worden.
- Sommige beheerovereenkomsten kunnen bemestingsbeperkingen opleggen. Raadpleeg hiervoor uw contract(en).
- Als gecertificeerde groen- en GFT-compost op een perceel wordt gebruikt, hoeft slechts 50 % van de hoeveelheid P_2O_5 van deze compost in rekening gebracht worden.

Kwetsbaar gebied 'Water'

De volgende regimes zijn mogelijk:

Water 1: algemeen bemestingsregime

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen		Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	N uit kunstmest	
			Zandgrond	Niet-zandgrond			Zandgrond	Niet-zandgrond
Grasland	Maaien	95	370	380	170	170	200	210
	Maaien + grazen	90	350	360	170	170	180	190
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	75	250	265	170	170	80	95
	Geen nateelt	75	200	215	100	100	100	115
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	70	200	215	170	170	30	45
	Geen nateelt	70	150	165	100	100	50	65
Suikerbieten		65	205	220	170	170	35	50
Voederbieten		65	305	330	170	170	135	160
Aardappelen		65	260	280	170	170	90	110
Maïs		80	205	220	170	170	35	50
Gras ⁽²⁾ + maïs		95	270	300	170	170	100	130
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		65	165	175	125	125	40	50
Andere leguminosen dan erwten en bonen		65	120	125	120 (Z) / 125 (NZ) ⁽⁴⁾	120 (Z) / 125 (NZ) ⁽⁴⁾	0	0
Andere gewassen		65	200	215	170	170	30	45

⁽¹⁾ Vangewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Z: zandgrond, NZ: niet-zandgrond.

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
		Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	N uit kunstmest	
		Zand- grond	Niet- zand- grond			Zand- grond	Niet- zand- grond
Groep I	65	295	320	170	170	125	150
Groep II	65	230	250	170	170	60	80
Groep III	65	185	195	170	170	15	25
Groep I en I	65	385	420	170	170	215	250
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep I	65	385	420	170	170	215	250
Groep I en II	65	340	370	170	170	170	200
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep II	65	340	370	170	170	170	200
Groep I en III	65	320	345	170	170	150	175
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep III	65	320	345	170	170	150	175
Groep II en II	65	320	345	170	170	150	175
Groep II en III	65	275	295	170	170	105	125
Groep III en III	65	250	270	170	170	80	100
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	65	320	345	170	170	150	175
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	65	250	270	170	170	80	100

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Gewas	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)	
		Zandgrond	Niet-zandgrond		
Grasland	Maaien	95	300	310	170
	Maaien + grazen	90	235	245	170
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	75	180	195	170
	Geen nateelt	75	160	175	100
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	70	130	145	170
	Geen nateelt	70	110	125	100
Suikerbieten	65	135	150	170	170
Voederbieten	65	235	260	170	170
Aardappelen	65	190	210	170	170
Maïs	80	135	150	170	170
Gras ⁽²⁾ + maïs	95	200	230	170	170
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾	65	115	125	125	125
Andere leguminosen dan erwten en bonen	65	70	75	120 (Z) / 125 (NZ) ⁽⁴⁾	120 (Z) / 125 (NZ) ⁽⁴⁾
Andere gewassen	65	130	145	170	170

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Z: zandgrond, NZ: niet-zandgrond.

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
		Zandgrond	Niet-zandgrond	
Groep I	65	225	250	170
Groep II	65	160	180	170
Groep III	65	115	125	170
Groep I en I	65	315	350	170
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep I	65	315	350	170
Groep I en II	65	270	300	170
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep II	65	270	300	170
Groep I en III	65	250	275	170
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep III	65	250	275	170
Groep II en II	65	250	275	170
Groep II en III	65	205	225	170
Groep III en III	65	180	200	170
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	65	250	275	170
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	65	180	200	170

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

Water 2: met derogatie

Op percelen waarop derogatie van toepassing is, gelden de volgende bemestingsnormen. Derogatie kan enkel aangevraagd worden voor een beperkt aantal teelten of teeltcombinaties (derogatiegewassen). Daarom vindt u in de onderstaande tabel ook enkel die teelten en teeltcombinaties terug.

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen		Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar) ⁽³⁾	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststof- fen	N uit kunstmest	
			Zand- grond	Niet- zand- grond			Zand- grond	Niet- zand- grond
Grasland	Maaien	95	370	380	250	170	200	210
	Maaien + grazen	90	350	360	250	170	180	190
Wintertarwe of triticale	Vanggewas ⁽¹⁾	75	250	265	200	170	80	95
	Geen vanggewas	Niet van toepassing						
Suikerbieten		65	205	220	200	170	35	50
Voederbieten		65	305	330	200	170	135	160
Gras of snijrogge ⁽²⁾ + maïs		95	270	300	250	170	100	130

⁽¹⁾ niet-vlinderbloemig vanggewas.

⁽²⁾ één snede gemaaid (na 1 april) en afgevoerd gras of één snede geoogste (na 15 maart) en afgevoerde snijrogge.

⁽³⁾ Fosfaat uit kunstmest mag niet worden toegediend.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Gewas	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar) ⁽³⁾	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)	
		Zandgrond	Niet- zandgrond		
Grasland	Maaien	95	300	310	250
	Maaien + grazen	90	235	245	250
Wintertarwe of triticale	Vanggewas ⁽¹⁾	75	180	195	200
	Geen vanggewas	Niet van toepassing			
Suikerbieten		65	135	150	200
Voederbieten		65	235	260	200
Gras of snijrogge ⁽²⁾ + maïs		95	200	230	250

⁽¹⁾ niet-vlinderbloemig vanggewas.

⁽²⁾ één snede gemaaid (na 1 april) en afgevoerd gras of één snede geoogste (na 15 maart) en afgevoerde snijrogge.

⁽³⁾ Fosfaat uit kunstmest mag niet worden toegediend.

Water 3: Beheerovereenkomst Water (BO water)

Als u de beheerovereenkomst water toepast op uw perceel, dan zijn specifieke bemestingsnormen van kracht. De bemestingsnormen van alle lopende BO's water moeten worden aangepast aan het huidige Mestdecreet. De bemestingsnormen voor de percelen waarop u de BO water toepast, liggen 30% lager dan de norm van het Mestdecreet. Alle landbouwers met een BO water zullen hierover schriftelijk geïnformeerd worden en de keuze hebben om hun lopende beheerovereenkomst water al dan niet onder de nieuwe voorwaarden verder te zetten.

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen		Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	N uit kunstmest	
			Zandgrond	Niet-zandgrond			Zandgrond	Niet-zandgrond
Grasland	Maaien	95	259	266	140	170	200	210
	Maaien + grazen	90	245	252	140	170	180	190
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	75	175	185	140	170	80	95
	Geen nateelt ⁽¹⁾	Niet van toepassing						
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	70	140	150	140	140 (Z)/150 (NZ) ⁽⁴⁾	30	45
	Geen nateelt ⁽¹⁾	Niet van toepassing						
Suikerbieten		65	143	154	140	143 (Z)/154 (NZ) ⁽⁴⁾	35	50
Voederbieten		65	213	231	140	170	135	160
Aardappelen		65	182	196	140	170	90	110
Maïs		80	143	154	140	143 (Z)/154 (NZ) ⁽⁴⁾	35	50
Gras ⁽²⁾ + maïs		95	189	210	140	170	100	130
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		Niet van toepassing						
Andere leguminosen dan erwten en bonen		Niet van toepassing						
Andere gewassen		65	140	150	140	140 (Z)/150 (NZ) ⁽⁴⁾	30	45

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Z: zandgrond; NZ: niet-zandgrond

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha/jaar)	Totale N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha/ jaar)	N uit andere meststoffen (kg/ha/ jaar)	N uit kunstmest (kg/ha/ jaar)	
		Zandgrond	Niet-zandgrond			Zandgrond	Niet-zandgrond
Groep I	65	206	224	140	170	125	150
Groep II	65	161	175	140	161 (Z)/170 (NZ) ⁽¹⁾	60	80
Groep III	65	129	136	129 (Z)/136 (NZ) ⁽¹⁾	129 (Z)/136 (NZ) ⁽¹⁾	15	25
Groep I en I	65	269	294	140	170	215	250
Ander hoofdteelt met nateelt/voortteelt groep I	65	269	294	140	170	215	250
Groep I en II	65	238	259	140	170	170	200
Ander hoofdteelt met nateelt/voortteelt groep II	65	238	259	140	170	170	200
Groep I en III	65	224	241	140	170	150	175
Ander hoofdteelt met nateelt/voortteelt groep III	65	224	241	140	170	150	175
Groep II en II	65	224	241	140	170	150	175
Groep II en III	65	192	206	140	170	105	125
Groep III en III	65	175	189	140	170	80	100
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	65	224	241	140	170	150	175
3 of meerdere groenteteelten waarvan geen enkele groente van groep II	65	175	189	140	170	80	100

⁽¹⁾ Z: zandgrond; NZ: niet-zandgrond

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen		Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
			Zandgrond	Niet-zandgrond	
Grasland	Maaien	95	210	217	140
	Maaien + grazen	90	164	171	140
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	75	126	136	140
	Geen nateelt ⁽¹⁾	Niet van toepassing			
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	70	91	101	140
	Geen nateelt ⁽¹⁾	Niet van toepassing			
Suikerbieten		65	94	105	140
Voederbieten		65	164	182	140
Aardappelen		65	133	147	140
Maïs		80	94	105	140
Gras ⁽²⁾ + maïs		95	140	161	140
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		Niet van toepassing			
Andere leguminosen dan erwten en bonen		Niet van toepassing			
Andere gewassen		65	91	101	140

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
		Zandgrond	Niet-zandgrond	
Groep I	65	157	175	140
Groep II	65	112	126	140
Groep III	65	80	87	140
Groep I en I	65	220	245	140
Akkerbouw of voedergewas met nateelt/voorteelt groep I	65	220	245	140
Groep I en II	65	189	210	140
Akkerbouw of voedergewas met nateelt/voorteelt groep II	65	189	210	140
Groep I en III	65	175	192	140
Akkerbouw of voedergewas met nateelt/voorteelt groep III	65	175	192	140
Groep II en II	65	175	192	140
Groep II en III	65	143	157	140
Groep III en III	65	126	140	140
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	65	175	192	140
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	65	126	140	140

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

Kwetsbaar gebied 'Natuur'

Onder het kwetsbaar gebied natuur vallen:

1. de gewestplanbestemmingen 'natuurgebieden', 'natuurontwikkelingsgebieden', 'natuurreservaten' en 'bosgebieden' met verstrenging;
2. de bestemmingen 'natuur en reservaat' en 'bos' van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP).

In het kwetsbaar gebied natuur geldt het bemestingsverbod. Enkel op grasland kan een minimale bemesting gebeuren door rechtstreekse uitscheiding (begrazing) van maximum 2 GVE/ha, jaar. Sommige percelen in het kwetsbaar gebied natuur kunnen afwijken van dit bemestingsverbod.

De volgende regimes zijn mogelijk:

Natuur 1: algemeen bemestingsregime

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen zonder BKM		Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	Kunstmest	
			Zandgrond	Niet-zandgrond			Zandgrond	Niet-zandgrond
Grasland	Maaien	0	0	0	0	0	0	0
	Maaien + grazen	60 ⁽⁴⁾	170	170	170 ⁽⁴⁾	0	0	0

Akkerbouw- en voedergewassen met BKM		Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	Kunstmest	
			Zandgrond	Niet-zandgrond			Zandgrond	Niet-zandgrond
Grasland	Maaien	0	100	100	0	0	100	100
	Maaien + grazen	60 ⁽⁴⁾	270	270	170 ⁽⁴⁾	0	100	100
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	0	80	95	0	0	80	95
	Geen nateelt ⁽¹⁾	0	100	100	0	0	100	100
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	0	30	45	0	0	30	45
	Geen nateelt ⁽¹⁾	0	50	65	0	0	50	65
Suikerbieten		0	35	50	0	0	35	50
Voederbieten		0	100	100	0	0	100	100
Aardappelen		0	90	100	0	0	90	100
Maïs		0	35	50	0	0	35	50
Gras ⁽²⁾ + maïs		0	100	100	0	0	100	100
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		0	40	50	0	0	40	50
Andere leguminosen dan erwten en bonen		0	0	0	0	0	0	0
Andere gewassen		0	30	45	0	0	30	45

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Bemesting enkel via begrazing door maximum 2 grootvee-eenheden/ha op jaarbasis. 2 GVE komt overeen met een 170 kg N/ha, jaar en 60 kg P_2O_5 /ha, jaar. Die hoeveelheden mogen uitsluitend door begrazing afgezet worden.

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden met BKM	Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)	Totale N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha/ jaar)	N andere meststoffen (kg/ha, jaar)	N kunstmest (kg/ha, jaar)	
		Zand- grond	Niet- zandgrond			Zand- grond	Niet- zandgrond
Groep I	0	100	100	0	0	100	100
Groep II	0	60	80	0	0	60	80
Groep III	0	15	25	0	0	15	25
Groep I en I	0	100	100	0	0	100	100
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep I	0	100	100	0	0	100	100
Groep I en II	0	100	100	0	0	100	100
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep II	0	100	100	0	0	100	100
Groep I en III	0	100	100	0	0	100	100
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep III	0	100	100	0	0	100	100
Groep II en II	0	100	100	0	0	100	100
Groep II en III	0	100	100	0	0	100	100
Groep III en III	0	80	100	0	0	80	100
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	0	100	100	0	0	100	100
3 of meerdere groenteteelten waarvan geen enkele groente van groep II	0	80	100	0	0	80	100

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Gewasgroep	Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
		Zandgrond	Niet-zandgrond	
Grasland: maaien + grazen	60 ⁽²⁾	34 ⁽³⁾	34 ⁽³⁾	170 ⁽²⁾
Grasland: maaien + grazen met BKM ⁽¹⁾	60 ⁽²⁾	134 ⁽⁴⁾	134 ⁽⁴⁾	170 ⁽²⁾
Akker of grasland maaien	0	0	0	0
Akker of grasland maaien met BKM ⁽¹⁾	0	100	100	0

⁽¹⁾ Voor percelen met de biologische waardering 'Potentieel belangrijk grasland' in de hierboven vermelde bestemmingen kan de beheerovereenkomst 100 kg N/ha uit kunstmest (BKM) jaarlijks aangevraagd worden via de verzamelaanvraag van het ALV.

⁽²⁾ Bemesting enkel via begrazing door maximum 2 grootvee-eenheden/ha op jaarbasis. 2 GVE komt overeen met een 170 kg N/ha, jaar en 60 kg P_2O_5 /ha, jaar. Die hoeveelheden mogen uitsluitend door begrazing afgezet worden.

⁽³⁾ De maximale hoeveelheid werkzame stikstof mag uitsluitend door begrazing afgezet worden.

⁽⁴⁾ De maximale hoeveelheid werkzame stikstof en totale stikstof mag uitsluitend door een combinatie van begrazing en kunstmest (maximaal 100 kg N/ha) afgezet worden.

Natuur 2: met huiskavel of ontheffing

Voor percelen met het kenmerk 'huiskavel' (H) of 'ontheffing' (O) of beide (OH) gelden de bemestingsregimes van het kwetsbaar gebied 'Water' (Water 1, 2, 3).

Kwetsbaar gebied 'Fosfaat'

Dit zijn de fosfaatverzadigde gebieden. Op percelen in dit kwetsbaar gebied geldt een beperking op de toediening van fosfaat. Voor de toegelaten hoeveelheden stikstof gelden de bemestingsnormen van het gebied waarin het perceel ligt. Bijkomende fosfaatverzadigde gebieden worden door de Vlaamse Regering afgebakend. Als gecertificeerde groen- of GFT-compost op een perceel wordt gebruikt, hoeft slechts 50 % van de hoeveelheid P_2O_5 van deze compost in rekening gebracht worden voor de normen.

Fosfaat 1: algemeen bemestingsregime

Gewasgroep	Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)
Alle	40

Fosfaat 2: uitzondering voor percelen met een laag fosfaatbindend vermogen

Akkerbouw- en voedergewassen	Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)	
Grasland	Maaien	85
	Maaien + grazen	80
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	65
	Geen nateelt	65
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	60
	Geen nateelt	60
Suikerbieten	55	
Voederbieten	55	
Aardappelen	55	
Maïs	70	
Gras ⁽²⁾ + maïs	85	
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾	55	
Andere leguminosen dan erwten en bonen	55	
Andere gewassen	55	

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	Totale P_2O_5 (kg/ha, jaar)
Groep I	55
Groep II	55
Groep III	55
Groep I en I	55
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep I	55
Groep I en II	55
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep II	55
Groep I en III	55
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep III	55
Groep II en II	55
Groep II en III	55
Groep III en III	55
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	55
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	55

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

Wat als uw perceel onder maatregelenpakket 3 valt?

Bij een overschrijding van de derde drempelwaarde bij de nitraatresiducampagne van 2012 worden op het perceel bijkomende beperkingen opgelegd.

- BO water kan niet worden toegepast.
- Eventuele derogatie kan niet worden toegepast.
- Er geldt een verminderde bemesting. De vermindering is afhankelijk van gebied en is enkel van toepassing op stikstof. De fosfaatnormen blijven ongewijzigd.

Kwetsbaar gebied 'Water' met maatregelenpakket 3

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen		N (kg/ha, jaar)					
		Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	N uit kunstmest	
		Zandgrond	Niet-zandgrond			Zandgrond	Niet-zandgrond
Grasland	Maaien	259	266	136	119	140	147
	Maaien + grazen	245	252	170	119	126	133
Wintertarwe of triticale met nateelt ⁽¹⁾		175	185	136	119	56	66
Wintergerst of andere graangewassen met nateelt ⁽¹⁾		140	150	136	119	21	31
Suikerbieten		143	154	136	119	24	35
Voederbieten		213	231	136	119	94	112
Aardappelen		182	196	136	119	63	77
Maïs		143	154	136	119	24	35
Gras ⁽²⁾ + maïs		189	210	136	119	70	91
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		115	122	100	87	28	35
Andere leguminosen dan erwten en bonen		84	87	84 (Z) / 87 (NZ) ⁽⁴⁾	84 (Z) / 87 (NZ) ⁽⁴⁾	0	0
Andere gewassen		140	150	136	119	21	31

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Z: zandgrond, NZ: niet-zandgrond

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	N (kg/ha, jaar)					
	Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	N uit kunstmest	
	Zand- grond	Niet- zandgrond			Zand- grond	Niet- zandgrond
Groep I	206	224	136	119	87	105
Groep II	161	175	136	119	42	56
Groep III	129	136	129 (Z) / 136 (NZ)	119	10	17
Groep I en I	269	294	136	119	150	175
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep I	269	294	136	119	150	175
Groep I en II	238	259	136	119	119	140
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep II	238	259	136	119	119	140
Groep I en III	224	241	136	119	105	122
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep III	224	241	136	119	105	122
Groep II en II	224	241	136	119	105	122
Groep II en III	192	206	136	119	73	87
Groep III en III	175	189	136	119	56	70
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	224	241	136	119	105	122
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	175	189	136	119	56	70

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Gewas		Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
		Zandgrond	Niet-zandgrond	
Grasland	Maaien	210	217	136
	Maaien + grazen	164	171	170
Wintertarwe of triticale met nateelt ⁽¹⁾		126	136	136
Wintergerst of andere graangewassen met nateelt ⁽¹⁾		91	101	136
Suikerbieten		94	105	136
Voederbieten		164	182	136
Aardappelen		133	147	136
Maïs		94	105	136
Gras ⁽²⁾ + maïs		140	161	136
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		80	87	100
Andere leguminosen dan erwten en bonen		49	52	96 (Z) / 100 (NZ) ⁽⁴⁾
Andere gewassen		91	101	136

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Z: zandgrond, NZ: niet-zandgrond.

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
	Zandgrond	Niet-zandgrond	
Groep I	157	175	136
Groep II	112	126	136
Groep III	80	87	136
Groep I en I	220	245	136
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep I	220	245	136
Groep I en II	189	210	136
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep II	189	210	136
Groep I en III	175	192	136
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep III	175	192	136
Groep II en II	175	192	136
Groep II en III	143	157	136
Groep III en III	126	140	136
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	175	192	136
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	126	140	136

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

Kwetsbaar gebied 'Natuur' met maatregelenpakket 3

Natuur 1: algemeen bemestingsregime

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen zonder BKM		Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststof- fen	Kunstmest	
			Zand- grond	Niet- zand- grond			Zand- grond	Niet- zand- grond
Grasland	Maaien	0	0	0	0	0	0	0
	Maaien + grazen	60 ⁽⁴⁾	170	170	170 ⁽⁴⁾	0	0	0

Akkerbouw- en voedergewassen met BKM		Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	Kunstmest	
			Zand- grond	Niet- zand- grond			Zand- grond	Niet- zand- grond
Grasland	Maaien	0	70	70	0	0	70	70
	Maaien + grazen	60 ⁽⁴⁾	240	240	170 ⁽⁴⁾	0	70	70
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	0	56	66	0	0	56	66
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	0	21	31	0	0	21	31
Suikerbieten		0	24	35	0	0	24	35
Voederbieten		0	70	70	0	0	70	70
Aardappelen		0	63	70	0	0	63	70
Maïs		0	24	35	0	0	24	35
Gras ⁽²⁾ + maïs		0	70	70	0	0	70	70
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		0	28	35	0	0	28	35
Andere leguminosen dan erwten en bonen		0	0	0	0	0	0	0
Andere gewassen		0	21	31	0	0	21	31

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Bemesting enkel via begrazing door maximum 2 grootvee-eenheden/ha op jaarbasis. 2 GVE komt overeen met een 170 kg N/ha, jaar en 60 kg P₂O₅/ha, jaar. Die hoeveelheden mogen uitsluitend door begrazing afgezet worden.

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden met BKM	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	Totale N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)	N andere meststoffen (kg/ha, jaar)	N kunstmest (kg/ha, jaar)	
		Zand- grond	Niet- zandgrond			Zand- grond	Niet- zandgrond
Groep I	0	70	70	0	0	70	70
Groep II	0	42	56	0	0	42	56
Groep III	0	10	17	0	0	10	17
Groep I en I	0	70	70	0	0	70	70
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep I	0	70	70	0	0	70	70
Groep I en II	0	70	70	0	0	70	70
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep II	0	70	70	0	0	70	70
Groep I en III	0	70	70	0	0	70	70
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep III	0	70	70	0	0	70	70
Groep II en II	0	70	70	0	0	70	70
Groep II en III	0	70	70	0	0	70	70
Groep III en III	0	56	70	0	0	56	70
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	0	70	70	0	0	70	70
3 of meerdere groenteteelten waarvan geen enkele groente van groep II	0	56	70	0	0	56	70

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Gewasgroep	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
	Zandgrond	Niet-zandgrond	
Grasland, maaien + grazen	34 ⁽³⁾	34 ⁽³⁾	170 ⁽²⁾
Grasland: maaien + grazen met BKM ⁽¹⁾	104 ⁽⁴⁾	104 ⁽⁴⁾	170 ⁽²⁾
Akker of grasland maaien	0	0	0
Akker of grasland maaien met BKM ⁽¹⁾	70	70	0

⁽¹⁾ Voor percelen met de biologische waardering 'Potentieel belangrijk grasland' in de hierboven vermelde bestemmingen kan de beheerovereenkomst 100 kg N/ha uit kunstmest (BKM) jaarlijks aangevraagd worden via de verzamelaanvraag van het ALV.

⁽²⁾ Bemesting enkel via begrazing door maximum 2 grootvee-eenheden/ha op jaarbasis. 2 GVE komt overeen met een 170 kg N/ha, jaar en 60 kg P₂O₅/ha, jaar. Die hoeveelheden mogen uitsluitend door begrazing afgezet worden.

⁽³⁾ De maximale hoeveelheid werkzame stikstof mag uitsluitend door begrazing afgezet worden.

⁽⁴⁾ De maximale hoeveelheid werkzame stikstof en totale stikstof mag uitsluitend door een combinatie van begrazing en kunstmest (maximaal 70 kg N/ha) afgezet worden.

Natuur 2: met huiskavel of ontheffing

Voor percelen met het kenmerk 'huiskavel' (H) of 'ontheffing' (O) of beide (OH) geldt dezelfde verminderde stikstofbemesting als voor kwetsbaar gebied 'Water' met maatregelenpakket 3.

Kwetsbaar gebied 'Fosfaat' met maatregelenpakket 3

Voor percelen in gebied Fosfaat 1 of Fosfaat 2 geldt dezelfde verminderde stikstofbemesting als voor kwetsbaar gebied 'Water' met maatregelenpakket 3.

Wat als uw perceel onder maatregelenpakket 4 valt?

Bij een overschrijding van de 4de drempelwaarde bij de nitraatresiducampagne van 2012 worden op het perceel bijkomende beperkingen opgelegd.

- BO water kan niet worden toegepast.
- Eventuele derogatie kan niet worden toegepast.
- Er geldt een verminderde bemesting. De vermindering is afhankelijk van gebied en is enkel van toepassing op stikstof. De fosfaatnormen blijven ongewijzigd.

Kwetsbaar gebied 'Water' met maatregelenpakket 4

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen		N (kg/ha, jaar)					
		Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	N uit kunstmest	
		Zandgrond	Niet-zandgrond			Zandgrond	Niet-zandgrond
Grasland	Maaien	148	152	68	68	80	84
	Maaien + grazen	245	252	170	119	126	133
Wintertarwe of triticale met nateelt ⁽¹⁾		100	106	68	68	32	38
Wintergerst of andere graangewassen met nateelt ⁽¹⁾		80	86	68	68	12	18
Suikerbieten		82	88	68	68	14	20
Voederbieten		122	132	68	68	54	64
Aardappelen		104	112	68	68	36	44
Maïs		82	88	68	68	14	20
Gras ⁽²⁾ + maïs		108	120	68	68	40	52
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		66	70	50	50	16	20
Andere leguminosen dan erwten en bonen		48	50	48 (Z) / 50 (NZ) ⁽⁴⁾	48 (Z) / 50 (NZ) ⁽⁴⁾	0	0
Andere gewassen		80	86	68	68	12	18

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Z: zandgrond, NZ: niet-zandgrond

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	N (kg/ha, jaar)					
	Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	N uit kunstmest	
	Zand- grond	Niet- zandgrond			Zand- grond	Niet- zandgrond
Groep I	118	128	68	68	50	60
Groep II	92	100	68	68	24	32
Groep III	74	78	68	68	6	10
Groep I en I	154	168	68	68	86	100
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep I	154	168	68	68	86	100
Groep I en II	136	148	68	68	68	80
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep II	136	148	68	68	68	80
Groep I en III	128	138	68	68	60	70
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep III	128	138	68	68	60	70
Groep II en II	128	138	68	68	60	70
Groep II en III	110	118	68	68	42	50
Groep III en III	100	108	68	68	32	40
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	128	138	68	68	60	70
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	100	108	68	68	32	40

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Gewas		Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
		Zandgrond	Niet-zandgrond	
Grasland	Maaien	120	124	68
	Maaien + grazen	164	171	170
Wintertarwe of triticale met nateelt ⁽¹⁾		72	78	68
Wintergerst of andere graangewassen met nateelt ⁽¹⁾		52	58	68
Suikerbieten		54	60	68
Voederbieten		94	104	68
Aardappelen		76	84	68
Maïs		54	60	68
Gras ⁽²⁾ + maïs		80	92	68
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		46	50	50
Andere leguminosen dan erwten en bonen		28	30	48 (Z) / 50 (NZ) ⁽⁴⁾
Andere gewassen		52	58	68

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april en afgevoerd).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Z: zandgrond, NZ: niet-zandgrond

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
	Zandgrond	Niet-zandgrond	
Groep I	90	100	68
Groep II	64	72	68
Groep III	46	50	68
Groep I en I	126	140	68
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep I	126	140	68
Groep I en II	108	120	68
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep II	108	120	68
Groep I en III	100	110	68
Andere hoofdteelt met voor- of nateelt groep III	100	110	68
Groep II en II	100	110	68
Groep II en III	82	90	68
Groep III en III	72	80	68
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	100	110	68
3 of meerdere groenteteelten met geen enkele groente van groep II	72	80	68

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

Kwetsbaar gebied 'Natuur' met maatregelenpakket 4

Natuur 1: algemeen bemestingsregime

SYSTEEM TOTALE STIKSTOF

Akkerbouw- en voedergewassen zonder BKM		Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststof- fen	Kunstmest	
			Zand- grond	Niet- zand- grond			Zand- grond	Niet- zand- grond
Grasland	Maaien	0	0	0	0	0	0	0
	Maaien + grazen	60 ⁽⁴⁾	170	170	170 ⁽⁴⁾	0	0	0

Akkerbouw- en voedergewassen met BKM		Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	N (kg/ha, jaar)					
			Totale N		N uit dierlijke mest	N uit andere meststoffen	Kunstmest	
			Zand- grond	Niet- zand- grond			Zand- grond	Niet- zand- grond
Grasland	Maaien	0	40	40	0	0	40	40
	Maaien + grazen	60 ⁽⁴⁾	240	240	170 ⁽⁴⁾	0	70	70
Wintertarwe of triticale	Nateelt ⁽¹⁾	0	32	38	0	0	32	38
Wintergerst of andere graangewassen	Nateelt ⁽¹⁾	0	12	18	0	0	12	18
Suikerbieten		0	14	20	0	0	14	20
Voederbieten		0	40	40	0	0	40	40
Aardappelen		0	36	40	0	0	36	40
Maïs		0	14	20	0	0	14	20
Gras ⁽²⁾ + maïs		0	40	40	0	0	40	40
Gewassen met een lage stikstofbehoefte ⁽³⁾		0	16	20	0	0	16	20
Andere leguminosen dan erwten en bonen		0	0	0	0	0	0	0
Andere gewassen		0	12	18	0	0	12	18

⁽¹⁾ Vanggewas, wintergewas of ander volggewas.

⁽²⁾ Snijrogge geteeld als voedergewas (geoogst na 15 maart en afgevoerd) kan gebruikt worden als alternatief voor 1 snede gras (gemaaid na 1 april).

⁽³⁾ Gewassen met een lage stikstofbehoefte zijn cichorei, witloof, fruit (behalve aardbeien), sjalotten, uien en vlas.

⁽⁴⁾ Bemesting enkel via begrazing door maximum 2 grootvee-eenheden/ha op jaarbasis. 2 GVE komt overeen met een 170 kg N/ha, jaar en 60 kg P₂O₅/ha, jaar. Die hoeveelheden mogen uitsluitend door begrazing afgezet worden.

Gewas / gewascombinaties groenten en kruiden met BKM	Totale P ₂ O ₅ (kg/ha, jaar)	Totale N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)	N andere meststoffen (kg/ha, jaar)	N kunstmest (kg/ha, jaar)	
		Zand- grond	Niet- zandgrond			Zand- grond	Niet- zandgrond
Groep I	0	40	40	0	0	40	40
Groep II	0	24	32	0	0	24	32
Groep III	0	6	10	0	0	6	10
Groep I en I	0	40	40	0	0	40	40
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep I	0	40	40	0	0	40	40
Groep I en II	0	40	40	0	0	40	40
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep II	0	40	40	0	0	40	40
Groep I en III	0	40	40	0	0	40	40
Ander hoofdteelt met nateelt/voorteelt groep III	0	40	40	0	0	40	40
Groep II en II	0	40	40	0	0	40	40
Groep II en III	0	40	40	0	0	40	40
Groep III en III	0	32	40	0	0	32	40
3 of meerdere groenteteelten waarvan minstens één groente van groep II	0	40	40	0	0	40	40
3 of meerdere groenteteelten waarvan geen enkele groente van groep II	0	32	40	0	0	32	40

De samenstelling van de groepen I, II, III vindt u op pagina 22.

SYSTEEM WERKZAME STIKSTOF

Gewasgroep	Werkzame N (kg/ha, jaar)		Dierlijke N (kg/ha, jaar)
	Zandgrond	Niet-zandgrond	
Grasland: maaien + grazen	34 ⁽³⁾	34 ⁽³⁾	170 ⁽²⁾
Grasland: maaien + grazen met BKM ⁽¹⁾	104 ⁽⁴⁾	104 ⁽⁴⁾	170 ⁽²⁾
Akker of grasland maaien	0	0	0
Akker of grasland maaien met BKM ⁽¹⁾	40	40	0

⁽¹⁾ Voor percelen met de biologische waardering 'Potentieel belangrijk grasland' in de hierboven vermelde bestemmingen kan de beheerovereenkomst 100 kg N/ha uit kunstmest (BKM) jaarlijks aangevraagd worden via de verzamelaanvraag van het ALV.

⁽²⁾ Bemesting enkel via begrazing door maximum 2 grootvee-eenheden/ha op jaarbasis. 2 GVE komt overeen met een 170 kg N/ha, jaar en 60 kg P₂O₅/ha, jaar. Die hoeveelheden mogen uitsluitend door begrazing afgezet worden.

⁽³⁾ De maximale hoeveelheid werkzame stikstof mag uitsluitend door begrazing afgezet worden.

⁽⁴⁾ De maximale hoeveelheid werkzame stikstof en totale stikstof mag uitsluitend door een combinatie van begrazing en kunstmest (maximaal 70 kg N/ha) afgezet worden.

Natuur 2: met huiskavel of ontheffing

Voor percelen met het kenmerk 'huiskavel' (H) of 'ontheffing' (O) of beide (OH) geldt dezelfde verminderde stikstofbemesting als voor kwetsbaar gebied 'Water' met maatregelenpakket 4.

Kwetsbaar gebied 'Fosfaat' met maatregelenpakket 4

Voor percelen in gebied Fosfaat 1 of Fosfaat 2 geldt dezelfde verminderde stikstofbemesting als voor kwetsbaar gebied 'Water' met maatregelenpakket 4.

SAMENSTELLING GROEPEN

GROEP I: kolen (bloemkool, spruitkool, witte kool, boerenkool, spitskool, broccoli, romanesco-kool, rode kool, savooikool, Chinese kool, andere kolen), prei, artisjok, groene selder, bladselder, bleekselder, rabarber of aardbeien.

GROEP II: spinazie, courgettes, sla, vroege aardappelen (geoogst voor 31 juli), knolselder, peterselie, bieslook, basilicum, augurken, pompoenen, knolvenkel, koolrabi, paksoi, sierteeltgewassen die geteeld worden op niet permanent overkapte landbouwgronden en andere groenten die niet onder groep I of groep III vallen en geen teelt zijn met een lage stikstofbehoefte.

GROEP III: wortelen, rapen, koolraap, rode biet, pastinaak, rammenas, radijs, mierikswortel, schorseneren, wortelpeterselie, asperges, erwten, bonen, dille, kervel, tijm of andere kruiden met uitzondering van peterselie, bieslook en basilicum.

Algemene info

Op werkdagen is de Mestbank open van 9.00 uur tot 11.30 uur (in de namiddag op afspraak) en telefonisch bereikbaar van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur.

- **VLM Regio West**, met vestigingen in:
 - Ganzendries 149 | 9000 Gent | tel. 09 244 85 00
 - Velodroomstraat 28 | 8200 Brugge | tel. 050 45 81 00
- **VLM Regio Oost**, met vestigingen in:
 - Diestsepoort 6 bus 74 | 3000 Leuven | tel. 016 66 52 00
 - Cardijnlaan 1 | 2200 Herentals | tel. 014 25 83 00
 - Koningin Astridlaan 10 | 3500 Hasselt | tel. 011 29 87 00

Colofon

Normen en richtwaarden
verantw. uitg.: Toon Denys,
gedelegeerd bestuurder VLM

2013